

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 485/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. E. L., Ž., vedenú pod sp. zn. Rvp 3857/2011 a sťažnosť JUDr. M. P., Ž., vedenú pod sp. zn. Rvp 3858/2011, zastúpených advokátom JUDr. J. L., Ž., ktorými namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina vo veci vedenej pod sp. zn. 2 C 155/2011, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť JUDr. E. L. vedenú pod sp. zn. Rvp 3857/2011 a sťažnosť JUDr. M. P. vedenú pod sp. zn. Rvp 3858/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 3857/2011.

2. Sťažnosti JUDr. E. L. a JUDr. M. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 31. októbra 2011 doručené sťažnosti JUDr. E. L. a JUDr. M. P. (ďalej len „sťažovateľky“), ktorými namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 2 C 155/2011.

Predmetné sťažnosti sú ústavným súdom vedené pod sp. zn. Rvp 3857/2011 a sp. zn. Rvp 3858/2011.

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľky sú odporkyňami v 1. a 5. rade v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2 C 155/2011, v ktorom sa navrhovatelia v 1. až 11. rade (ďalej len „navrhovatelia“) návrhom z 27. júna 2011 domáhali nariadenia predbežného opatrenia s tým, aby bola sťažovateľkám uložená povinnosť umožniť im prístup a právo cesty peši, motorovými osobnými a nákladnými vozidlami k nehnuteľnostiam – stavbám, vedeným Správou katastra... pre katastrálne územie..., zapísaným na LV č..., cez nehnuteľnosť parcela registra C č... – zastavané plochy a nádvorcia o výmere 366 m² – vedenú Správou katastra... na LV č... pre katastrálne územie... a zároveň povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania smerujúceho k zamedzeniu takéhoto prístupu a práva cesty. Ďalej navrhovatelia v návrhu na vydanie predbežného opatrenia žiadali uložiť sťažovateľkám povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania smerujúceho k vykonaniu stavebných prác na stavbe – závore a k dokončeniu stavby – závory. Vo veci samej navrhovatelia uviedli, že sa budú domáhať zriadenia vecného bremena v ich prospech ako

vlastníkov stavieb spočívajúceho v práve cesty a prístupu cez príľahlý pozemok vo vlastníctve odporcov podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Okresný súd návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia uznesením sp. zn. 2 C 155/2011 z 28. júna 2011 v plnom rozsahu vyhovel a zároveň im uložil, aby v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podali na príslušnom súde návrh vo veci samej.

Sťažovateľky ďalej uviedli, že „*proti tomuto uzneseniu Okresného súdu v Žiline... v zákonnej 15-dňovej lehote podali odvolanie, nakoľko uznesenie považujeme za nesprávne, v rozpore s právnymi predpismi a so skutočným skutkovým stavom, ktorý súd neskúmal, len sa stotožnil s nepravdivými tvrdeniami navrhovateľov...*

Napriek tomu, že toto uznesenie nebolo zákonným spôsobom doručené všetkým odporcom, súd na tomto uznesení vyznačil predbežnú vykonateľnosť dňa 15. 7. 2011, nasledovne:

Odporca v rade 1. 14. 7. 2011

Odporca v rade 5. 30. 6. 2011.“

Dňa 25. júla 2011 sťažovateľky podali okresnému súdu vzájomný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom žiadali, aby okresný súd zakázal navrhovateľom „*zastaviť, stáť, parkovať osobnými a nákladnými motorovými vozidlami na nehnuteľnosti KN-C parc. č... – zastavané plochy a nádvoria o výmere 366 m², vedené Správou katastra... na LV č... pre k. ú... a zároveň súd ukladá navrhovateľom v rade 1/ až 11/ povinnosť zdržať sa akéhokoľvek konania smerujúceho k zamedzeniu prístupu a práva cesty odporcov 1/ až 5/ cez nehnuteľnosť KN-C parc. č... – zastavané plochy a nádvoria o výmere 366 m², vedené Správou katastra... na LV č... pre k. ú... k nehnuteľnosti – stavbe vedenej Správou katastra... pre k. ú... na LV č... – dom č. súp...“*, ako aj „*nakladať a vykladať tovar z/do osobných a nákladných motorových vozidiel na nehnuteľnosti KN-C parc. č... – zastavané plochy a nádvoria o výmere 366 m², vedené Správou katastra... na LV č... pre k. ú...“*. Označený návrh sťažovateľiek okresný súd uznesením sp. zn. 2 C 155/2011 zo 4. augusta 2011 zamietol. Aj proti tomuto uzneseniu podali sťažovateľky spolu s ďalšími odporcami v auguste 2011 odvolanie. K ich návrhu na nariadenie predbežného opatrenia

v sťažnosti okrem iného uviedli, že „napriek tomu, že náš návrh na nariadenie predbežného opatrenia obsahoval rovnaké skutkové a právne okolnosti ako návrh navrhovateľov, súd o našom návrhu nerozhodol za 1 deň ako o návrhu navrhovateľov, ale rozhodol až 4. 8. 2011, ktoré nám bolo doručené dňa 12. 8. 2011“.

Sťažovateľky sa v sťažnosti zmieňujú aj o exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 1 Er 147/2011, Ex 993/2011, kde exekučným titulom je uznesenie okresného súdu z 28. júna 2011. Námiety sťažovateľiek proti tomuto konaniu sú však predmetom inej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu.

Sťažovateľky v odôvodnení sťažnosti namietajú, že okresný súd v napadnutom konaní nepostupoval v súlade so zákonom, a to z týchto dôvodov:

- „a) nepreukázanie dôvodov na nariadenie predbežného opatrenia*
- b) neexistencia právneho nároku navrhovateľov (9 stavieb)*
- c) nevykonateľnosť rozhodnutia*
- d) porušenie zásady rovnosti účastníkov konania – lehoty*
- e) porušenie zásady rovnosti účastníkov konania – dôkazy*
- f) vyznačovanie vykonateľnosti napriek nedoručeniu účastníkom*
- g) vyznačovanie vykonateľnosti vo viacerých variantoch*
- h) nerozhodnutie o návrhu na zrušenie predbežného opatrenia*
- i) nepredloženie spisu odvolaciemu súdu“,*

a podrobne právne argumentujú, v čom spočíva podľa ich názoru pochybenie okresného súdu v napadnutom konaní.

S poukazom na uvedené sťažovateľky navrhujú, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie ich v sťažnosti označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 155/2011, prizná im finančné zadost'učinenie v sume 100 000 € pre každú z nich, ako aj úhradu trov konania.

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom a Krajským súdom v Žiline (ďalej len „krajský súd“) zistil, že sťažovateľky podali v júli 2011 odvolanie proti uzneseniu

okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia z 28. júna 2011 a v auguste 2011 podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 4. augusta 2011, ktorým bol zamietnutý ich návrh na nariadenie predbežného opatrenia a príslušný spis bol 25. októbra 2011 predložený krajskému súdu, na ktorom sú odvolacie konanie vedené pod sp. zn. 10 Co 312/2011 a 10 Co 313/2011.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spojeniu vecí na spoločné konanie

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným ustanovením § 31a uvedeného zákona je možné v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane ustanovenie § 112 ods. 1 OSP.

Vzhľadom na právnu a skutkovú súvislosť (totožnosť) sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 3857/2011 a sp. zn. Rvp 3858/2011 vyplývajúcu z ich obsahu, ako aj vzhľadom na totožnosť okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, ústavný súd uplatniac citované právne normy rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľky namietali porušenie svojich označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 155/2011 v súvislosti s jeho rozhodovaním o návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, ako aj s rozhodovaním o ich vzájomnom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Významnou ústavnou podmienkou limitujúcou rozhodovaciu právomoc ústavného súdu v konaní o sťažnostiach fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyjadrenou v čl. 127 ústavy je, že o ochrane základných práv alebo slobôd sťažovateľa, porušenie ktorých namieta pred ústavným súdom, nerozhoduje iný súd.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 7 ods. 1 OSP v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, družstevných, ako aj z obchodných vzťahov vrátane podnikateľských a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažností sťažovateľiek preto zaoberal aj otázkou, či účinnú ochranu práv, porušenie ktorých sťažovateľky vo svojich sťažnostiach namietali, neposkytujú všeobecné súdy na základe takých právnych prostriedkov nápravy, ktoré možno súčasne považovať za účinné právne prostriedky ochrany namietaného porušenia základného práva (čl. 127 ods. 1 i. f. ústavy v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

Z obsahu sťažnosti, ako aj zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľky podali proti obom označeným uzneseniam okresného súdu, ktoré boli vyústením namietaného postupu okresného súdu, ktorého nezákonnosť a nespravodlivosť sťažovateľky namietajú, odvolania. Ústavný súd ako, už bolo uvedené, v súčasnosti s krajským súdom zistil, že v predmetnej veci prebieha na tomto súde odvolacie konanie vedené pod sp. zn. 10 Co 312/2011 a 10 Co 313/2011, pričom spis mu bol predložený 25. októbra 2011. V danom prípade právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľiek vyplývajúcim z ústavy, dohovoru a listiny má preto krajský súd v odvolacom konaní, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Sťažovateľky tým, že podali odvolania proti rozhodnutiam okresného súdu, samy uznali, že mali k dispozícii opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Vychádzajúc z týchto záverov ústavný súd nezistil žiadny ústavný dôvod na to, aby sa v tejto veci neriadil princípom subsidiarity svojej právomoci, ktorý je ustanovený v čl. 127

ods. 1 ústavy, a preto aplikujúc tento článok ústavy a § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosti z dôvodu nedostatku svojej právomoci (IV. ÚS 266/09, IV. ÚS 377/09).

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosti už pri ich predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľiek uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2011